

EU ETS 2: dopady a výzvy

Kristina Zindulková, AMO klima
30.9.2025

**Co-funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Modelování dopadů EU ETS 2

1. odhad ceny
2. dopad ceny povolenky na cenu fosilních paliv (koeficienty emisí)
3. dopad zvýšení ceny paliv na rozpočet domácností
4. makroekonomické efekty (inflace)

Odhad ceny

- většina studií počítá s cenou €55 (viz např. [T&E 2025](#))
- [BloombergNEF 2025](#): cena €122 /tCO₂ v roce 2030 a €99/tCO₂ mezi 2027 a 2030

Důvody:

- 1) nepružné mechanismy přizpůsobování nabídky,
 - 2) nedostatečná politická opatření mimo ETS II
 - 3) nákladné možnosti snižování emisí
- [Günther et al. 2024](#): €71–€261 /tCO₂ v roce 2030 v závislosti na přijetí dalších komplementárních opatření ke snižování emisí

Volume-based triggers:

- If the Total Number of Allowances in Circulation (TNAC – which is the excess supply of allowances in the market) exceeds 440 million tonnes of CO₂, 100 million allowances are removed from the market over a period of 12 months.
- If the TNAC falls below 210 million tonnes of CO₂, 100 million allowances will be released from the MSR into the market.
 - If the volume of allowances in the MSR falls below 100 million tonnes of CO₂, all of the allowances in the MSR enter the market.

Mechanisms based on price triggers or 'price controls':

- If the average price during three consecutive months is more than double the average of the previous six months, 50 million allowances will enter the market.
- If the average price during three consecutive months is more than three times the average of the previous six months, 150 million allowances will enter the market.
- From 2027–2030 a 'soft price cap' is in place at €45 (inflation adjusted) which is maintained by releasing 20 million allowances when this price is triggered.

Jak se projeví různá cena povolenky na ceně fosilních paliv?

55 € za povolenku (1 375,0 Kč)

Opatření je nastaveno tak, aby cena povolenky **nebyla dlouhodobě vyšší než 45 eur** (ve stálých cenách roku 2020)

 Benzín	+3,3 Kč za litr	+8,3 % při ceně 40 Kč/l
 Nafta	+3,6 Kč za litr	+8,9 % při ceně 40 Kč/l
 Zemní plyn	+275,0 Kč za MWh	+18,3 % při ceně 1500 Kč/MWh
 Uhlí	+398,8 Kč za 100 kg	+58,6 % při ceně 680 Kč/100 kg

Směnný kurz: 1 € = 25 Kč

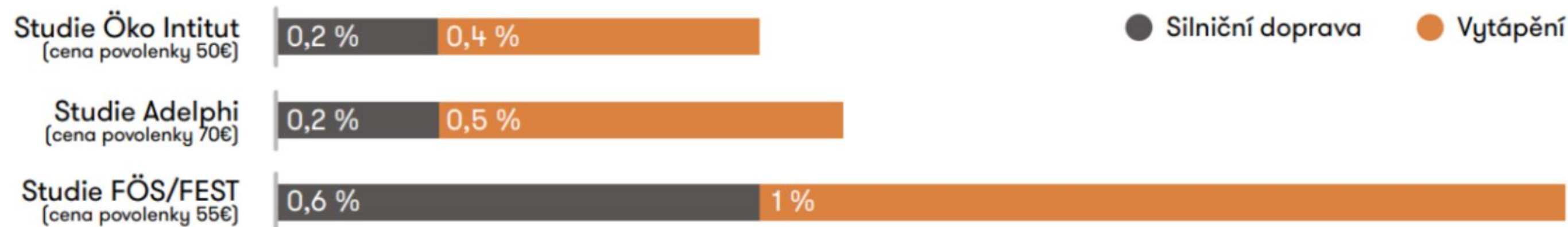
Zdroj: [Fakta o klimatu 2024](#)

Dopady na domácnosti

- **cena €55:** ([CERGE-EI](#)) 4 975 Kč ročně, tj. cca 400 Kč měsíčně, tedy o 0,78 % jejího rozpočtu
- **cena €57:** ([ČNB](#)) 0,9 % rozpočtu
- **inflace:** "Přímý (maximální) dopad zavedení ETS II do inflace tak lze odhadnout za výše uvedených předpokladů na cca 0,9 – 1,0 p. b." (ČNB)

Odhady dopadu EU ETS 2 na rozpočet domácností v ČR

podle různých studií, rozdělené na vliv silniční dopravy a vytápění

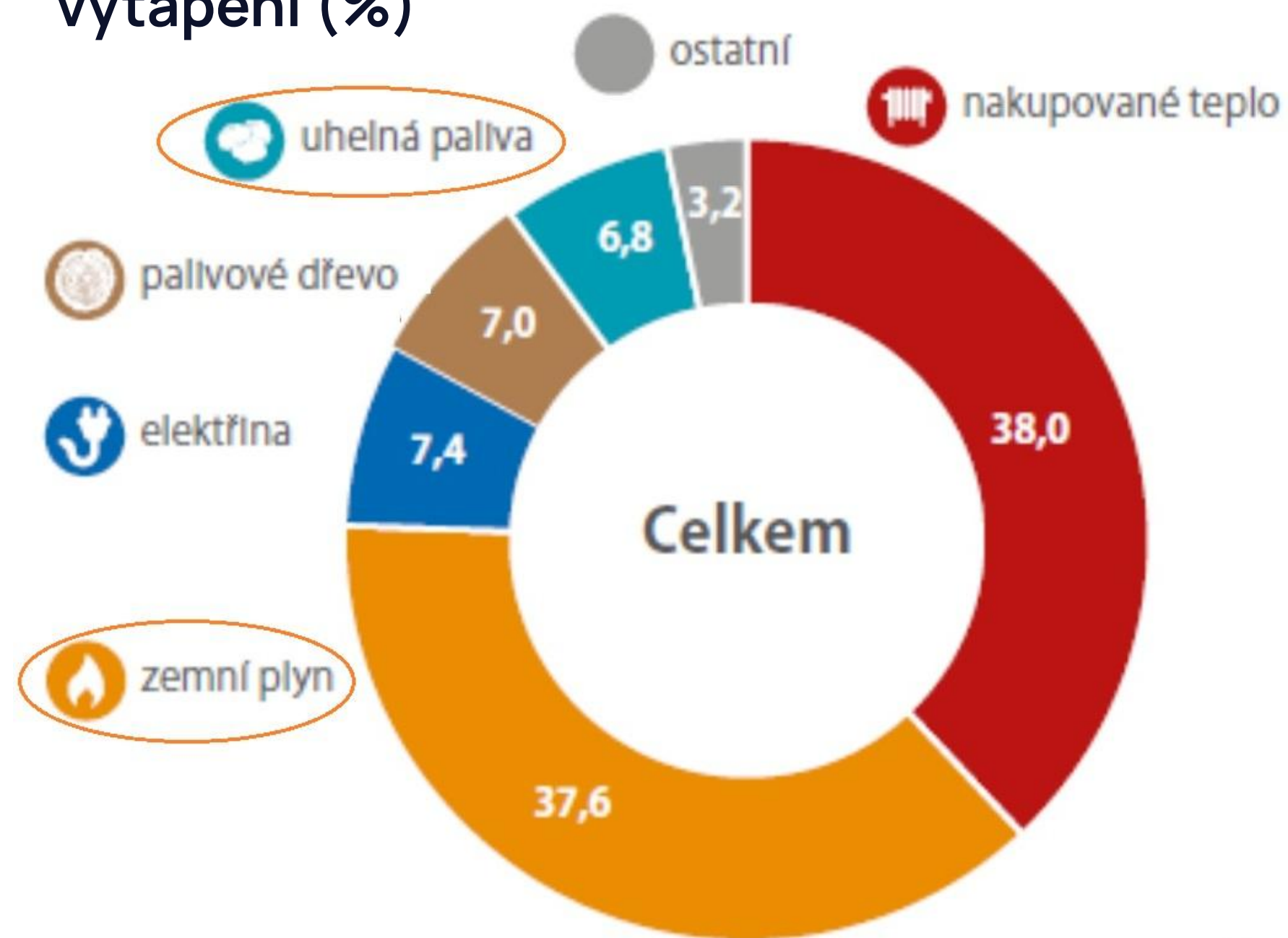
Poznámka: Např. podle Öko Institutu domácnosti dají v průměru zhruba o 0,4 % víc ze svého celkového rozpočtu na vytápění a 0,2 % na silniční dopravu v souvislosti s EU ETS 2.

Zdroj: [Zindulková, Svoboda 2024](#)

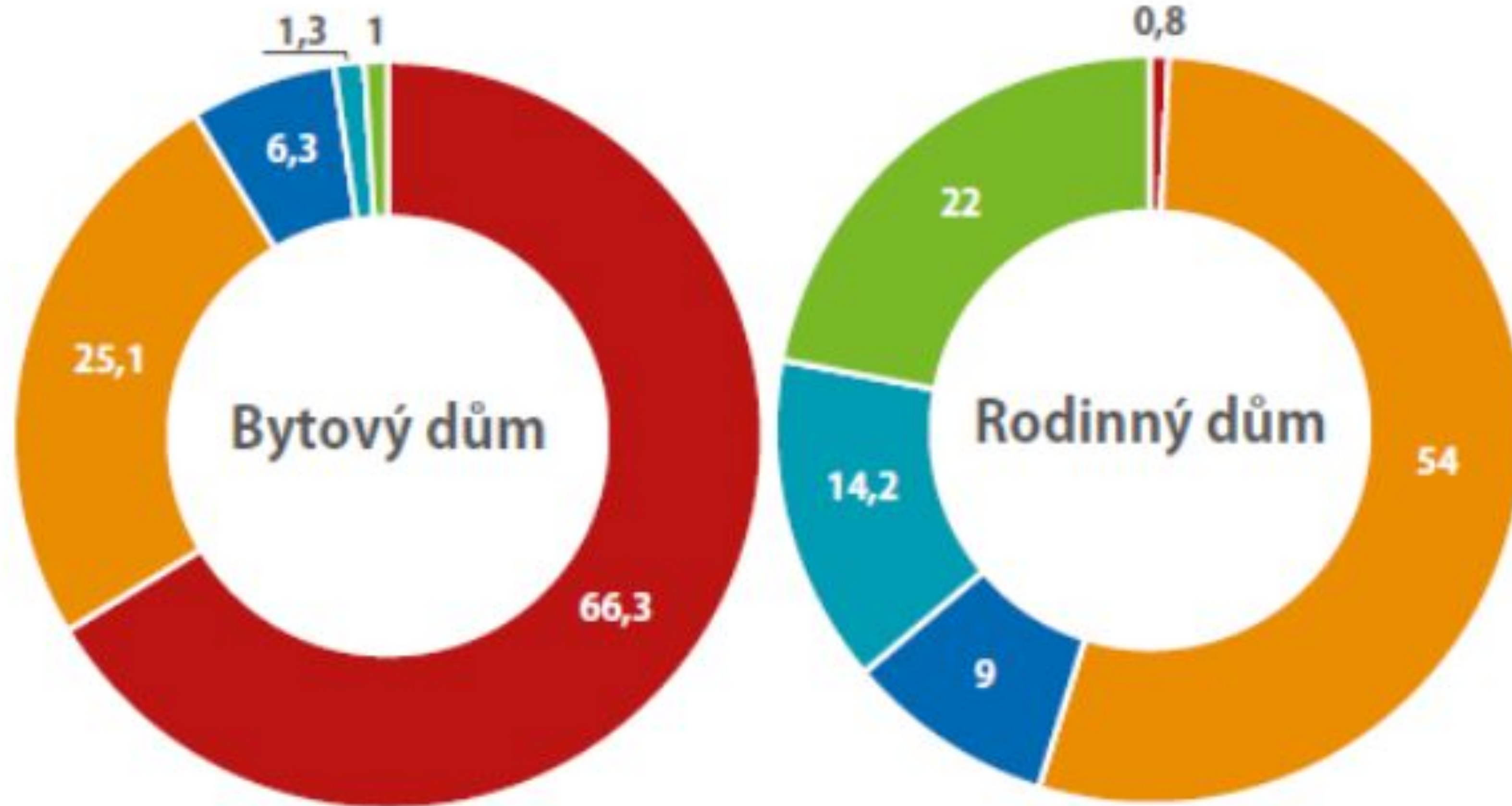
Neexistuje průměrná domácnost

- 54 % se ETS 2 ve vytápění nedotkne
- 47 % domácností již **povolenky** ve vytápění platí (nakupované teplo, elektřina, tepelná čerpadla)
- 7 % využívá palivové **dřevo**, které je považováno za obnovitelný zdroj
- 300 000 domácností topí **uhlím** v lokálních topeništích, kde je zvýšení ceny nejvyšší (cca 60 %)
- V roce 2015 topilo **uhlím** 550 000 domácností

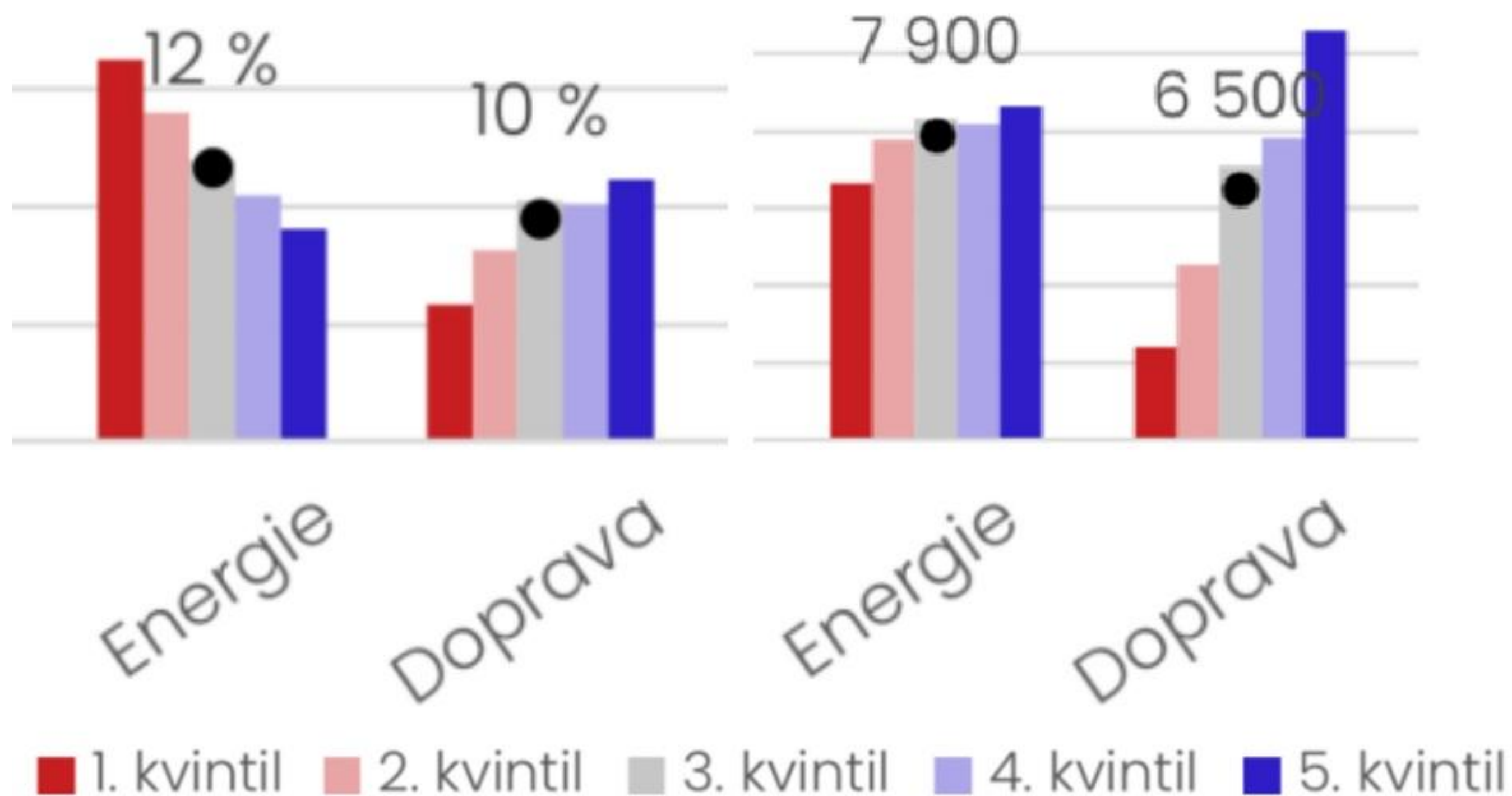
Domácnosti podle hlavního paliva/energie na vytápění (%)

Domácnosti podle hlavního paliva/energie na vytápění (%)

Absolutní vs relativní dopad

Na kompenzaci 40 % nejchudších domácností stačí 25 % výnosů ETS 2

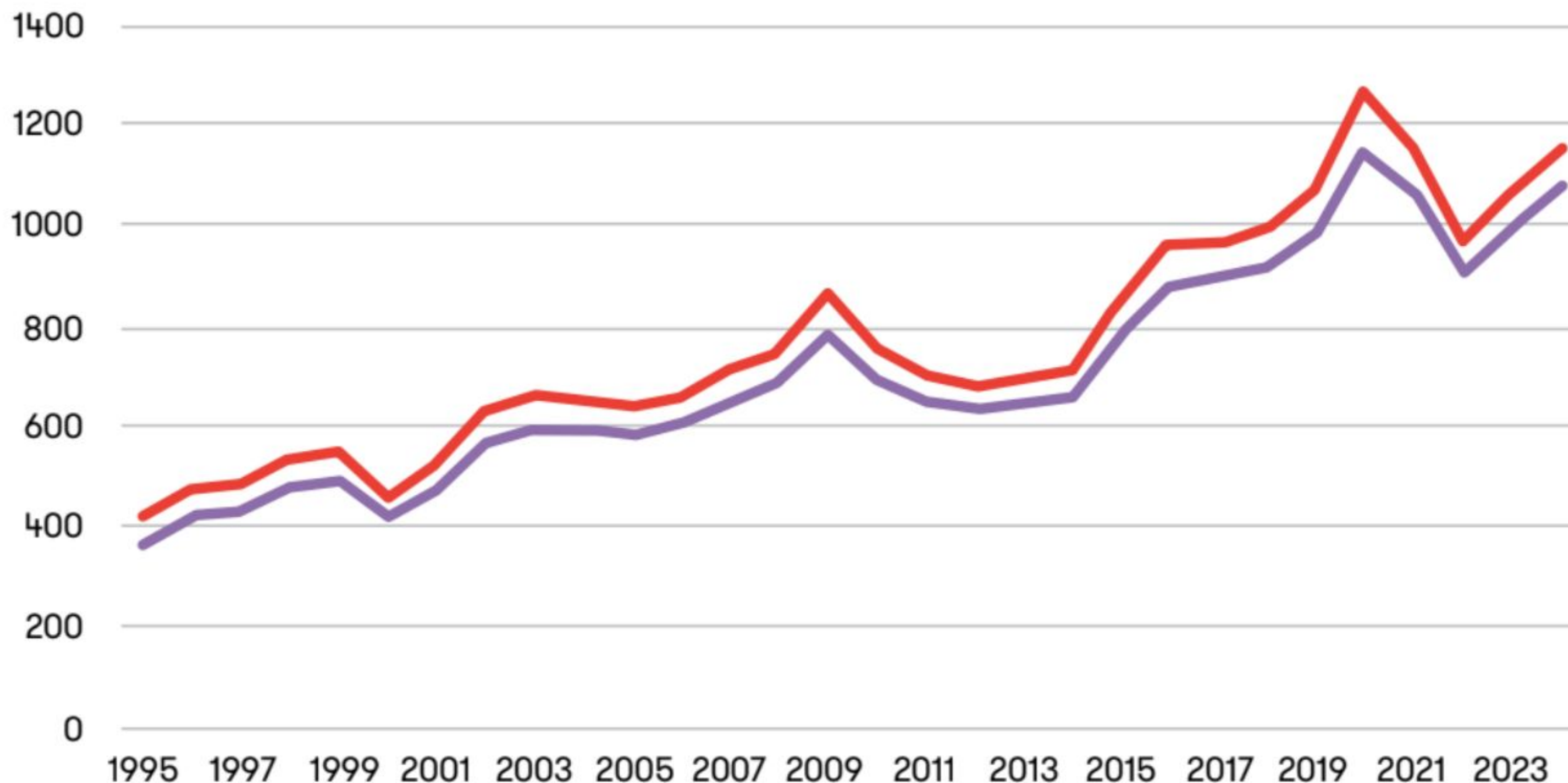
Table 3: Estimates of the burdens on/revenues from households by EU ETS 2 (% of total burden/revenue)

Groups of Member States* (based on their NEI)	Q1 (0-20%)	Q2 (20-40%)	Q3 (40-60%)	Q4 (60-80%)	Q5 (80-100%)	Total (0-100%)
lower-income MS: 40-70% (RO, HU, BG, SK, EL, HR, LV, PT)	1.4%	2.4%	3.4%	4.4%	6.4%	18.0%
mid-income MS: 70-100% (PL, LT, CZ, EE, SI, ES, IT)	2.1%	3.3%	4.4%	5.6%	7.5%	22.8%
higher-income MS: 100-120% (MT, SE, CY, FI, IE, BE)	2.6%	4.0%	5.3%	6.8%	9.0%	27.6%
high-income MS: 120-175% (FR, NL, DK, DE, AT, LU)	3.1%	4.5%	6.1%	7.7%	10.2%	31.5%
Total (all MS)	9.2%	14.2%	19.1%	24.4%	33.0%	100%
possible to compensate with revenue share of 25% (23.4%)						
additionally possible to compensate with revenue share of 50% (+23.5%=47.0%)						

Zdroj: [FEST & FOS 2022: Criteria for an effective and socially just EU ETS 2](#)

*grouped by their average net equivalent income (NEI) in purchasing power standards (PPS) in relation to the EU27 average.

Kolik litrů benzínu lze nakoupit za průměrnou mzdu?

Množství benzínu Natural 95 (I), které bylo možné nakoupit za průměrnou českou mzdu mezi lety 1995 a 2024 (červená čára). Hypotetický vliv ceny zpoplatnění uhlíku při ceně emisní povolenky na úrovni přibližně 45 eur (modrá čára).

Zdroj: [Sklenář 2024](#)

**Co-funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

O čem se nemluví? A co dál?

www.life-effect.org

 LIFE Effect

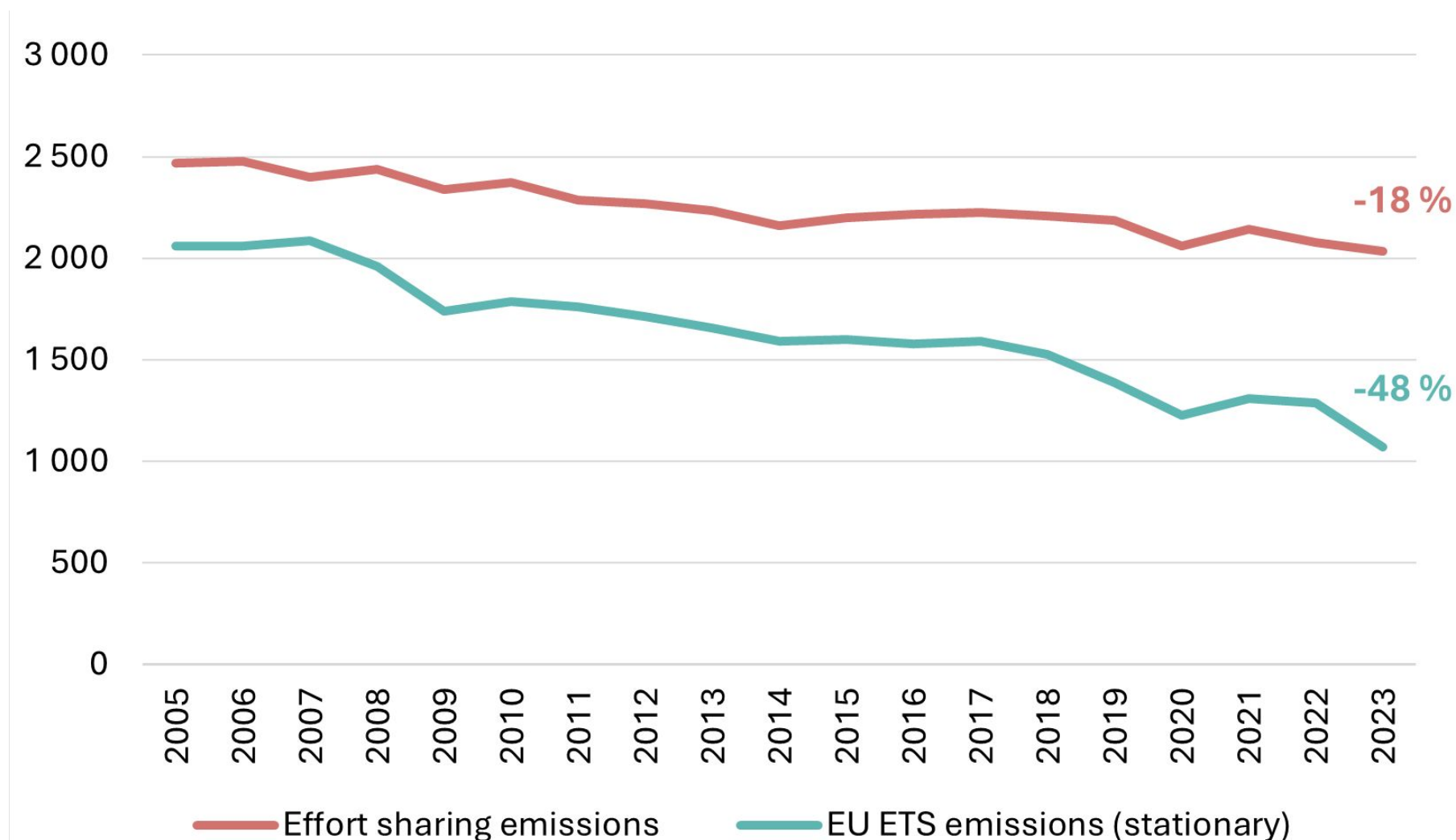
O čem se nemluví?

- Povolenky fungují.
- Některé domácnosti již povolenky platí.
- EU ETS 2 umožňuje větší technologickou neutralitu.
- Peníze z ČR nezmizí.
- Energetická a dopravní chudoba už v ČR existuje, výnosy mohou přinést řešení.

ALE

- nedůvěra ve stát
- averze ke ztrátě
- možnost změny

Emise v systému EU ETS 1 klesají výrazně rychleji než ostatní emise

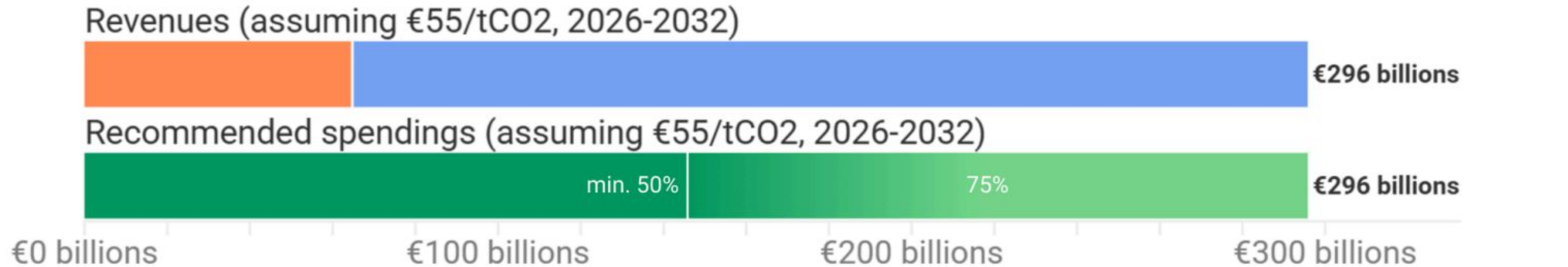
Klíčové otázky

- 1) Využití dalších výnosů z ETS2
- 2) Reforma dávek
- 3) Nefinanční podpora sociální klimatické politiky (legislativa, regulace, systémová opatření)
- 4) Další regulace pro řešení krize bydlení po vzoru zákona o podpoře bydlení
- 5) Podpora domácností v energetické chudobě, zejména v bytových domech a venkovských domů vytápěných uhlím
- 6) Snižování (regulované) ceny elektřiny, garantovaný tarif

Hundreds of billions of euros raised for a green and just transition

Targeted investments will allow the transition to green alternatives while financial compensation can shield those who are still exposed to carbon tax during the transition.

- Social Climate Fund ■ Auctioning revenues
- Financial compensation to reduce regressivity and retain broad public support
- Investments in green alternatives and sectoral measures

Source: T&E calculations, based on Öko-Institut (2024)

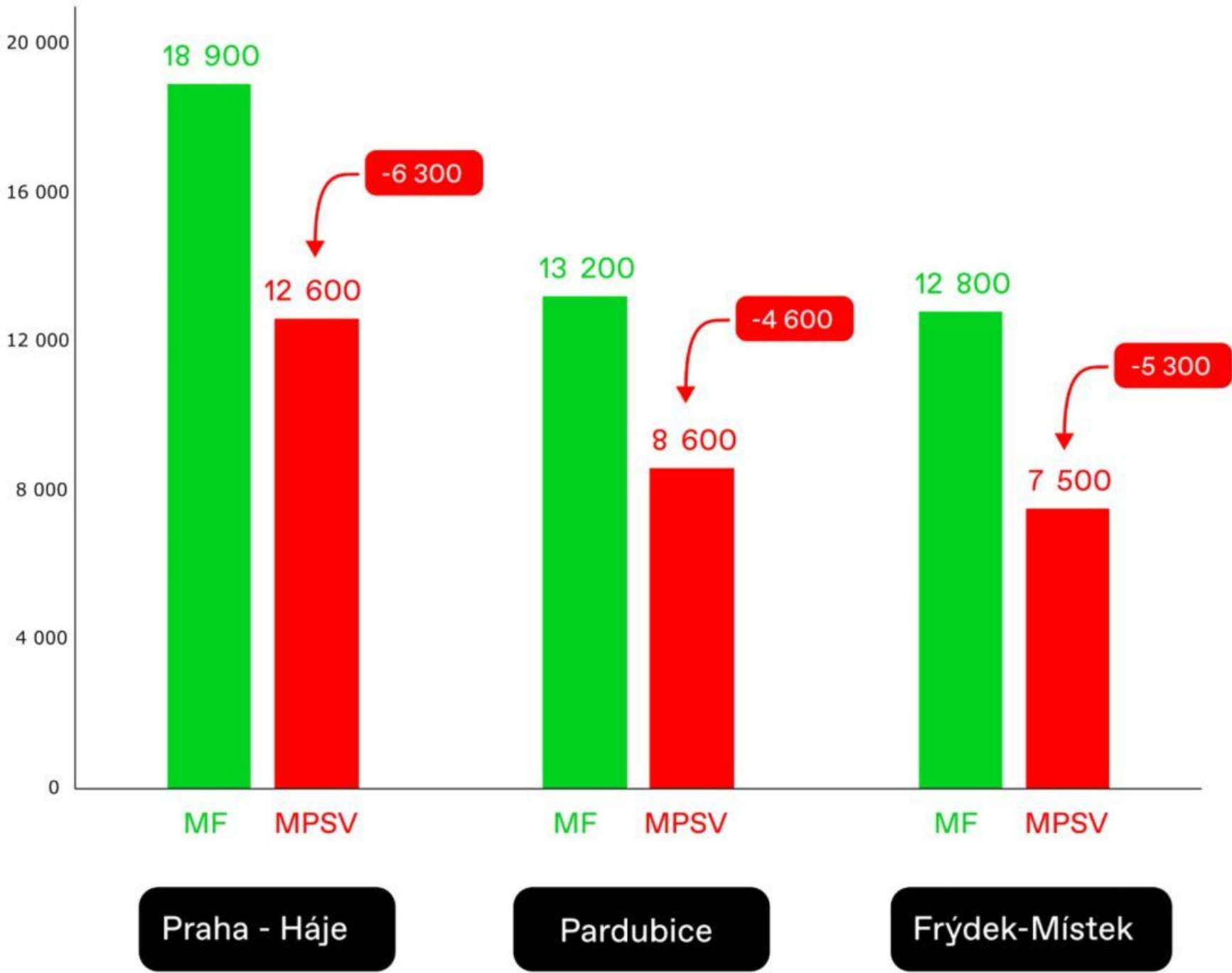

Zdroj: [How to turn the ETS2 implementation into a success](#)

Reforma dávek používá referenční nájem o třetinu nižší, než ukazuje cenová mapa MF

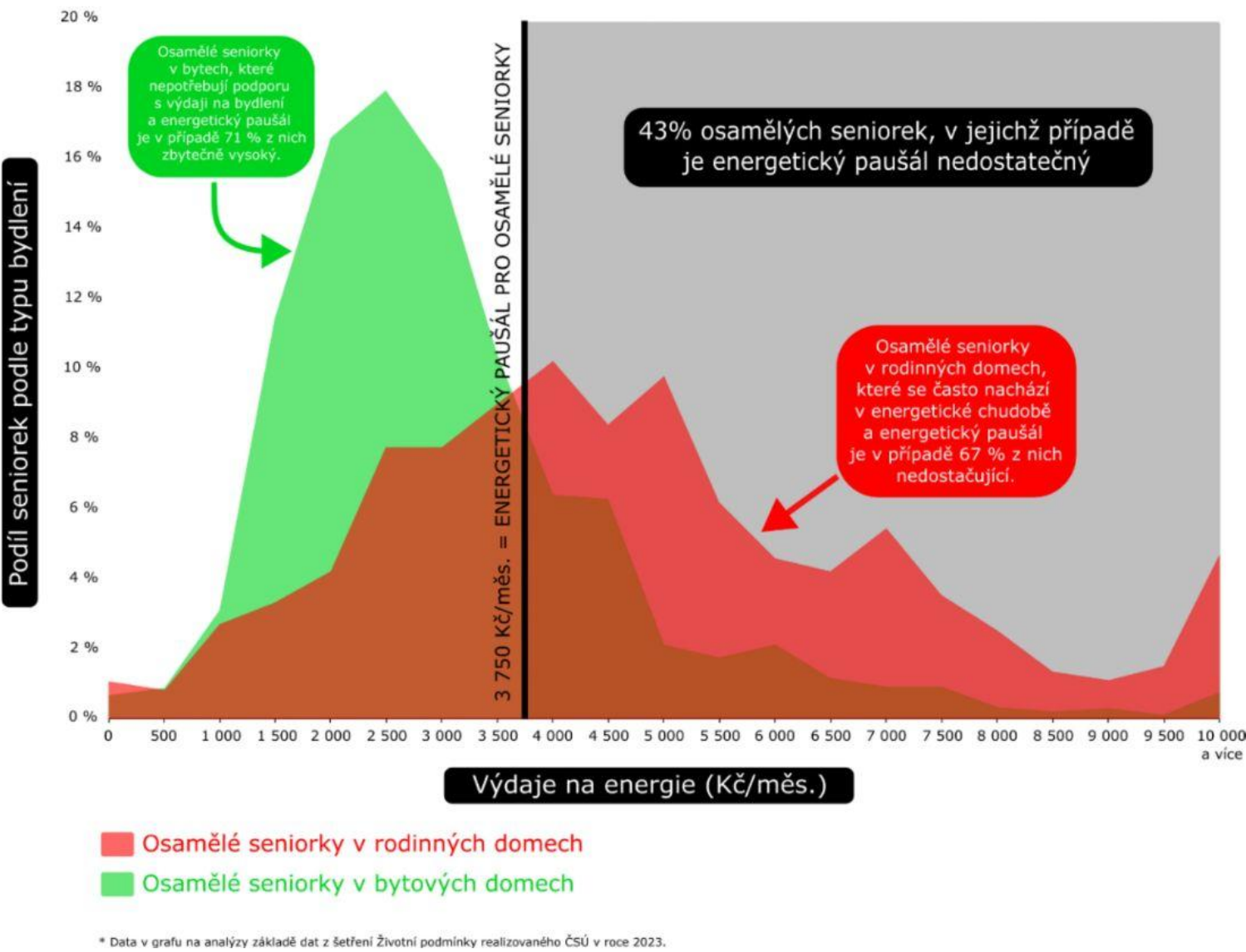
Graf 1: Navrhovaný normativní nájem (bez služeb) pro rok 2024 dle návrhu MPSV ve srovnání s cenovou mapou MF

Porovnání obvyklého nájemného malého bytu (2kk, 56 m²) dle cenové mapy MF* s výší nájemného pro 3 osoby, kterou chce použít MPSV pro výpočet složky bydlení v nové dávce**

Pro 67 % osamělých seniorek v rodinných domech je nergetický paušál nedostatečný

Graf 1: Výdaje na energie osamělých seniorek v ČR v porovnání s energetickým paušálem pro výpočet nové dávky
Porovnání výdajů na energie osamělých seniorek* žijících v bytových a v rodinných domech s energetickým paušálem navrženým MPSV.

Zdroj: [Platforma pro sociální bydlení 2025](#)

Co dělat pro snížení ceny

- 1) **Úprava tržních mechanismů na straně nabídky:** možné snížení ceny na **78 EUR/t CO₂**, může ale oslabit snižování emisí
- 2) **Recyklace příjmů na dotace:** dotace na elektrifikaci nebo vyvážení ceny elektřiny. můžou vést k rychlému posunu preferencí spotřebitelů. Využít 50 % celkových příjmů na takové dotace by mohlo snížit průměrné ceny uhlíku do roku 2030 na **67 EUR/tCO₂**.
- 3) **Podpora EU ETS II pomocí komplementárních politik:** snížení ceny v průměru na **86 EUR/tCO₂**

Komplementární politiky:

- zvyšování standardů energetické účinnosti
- posílení emisních norem pro osobní a nákladní automobily
- zaměření politik a financování na nízkopříjmové skupiny (např. SFPI)
- snižování (regulované) ceny elektřiny, garantovaný tarif pro tepelná čerpadla

Další zdroje

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

[Policy brief – Deset opatření pro národní sociálně-klimatické plány – Asociace pro mezinárodní otázky](#)

[Study briefing – People behind the policy: Social impacts of EU ETS2 in Bulgaria, Czechia and Poland – LIFE Effect](#)

[Rozhovor: Politici povolenkami zbytečně straší. Pokud je zavedeme, Česku to přinese stovky miliard, říká analytička — Deník N](#)

[Rozhovor: Emisní povolenky pro domácnosti neodvrátíme, investované peníze se ale vrátí, míní analytik](#)

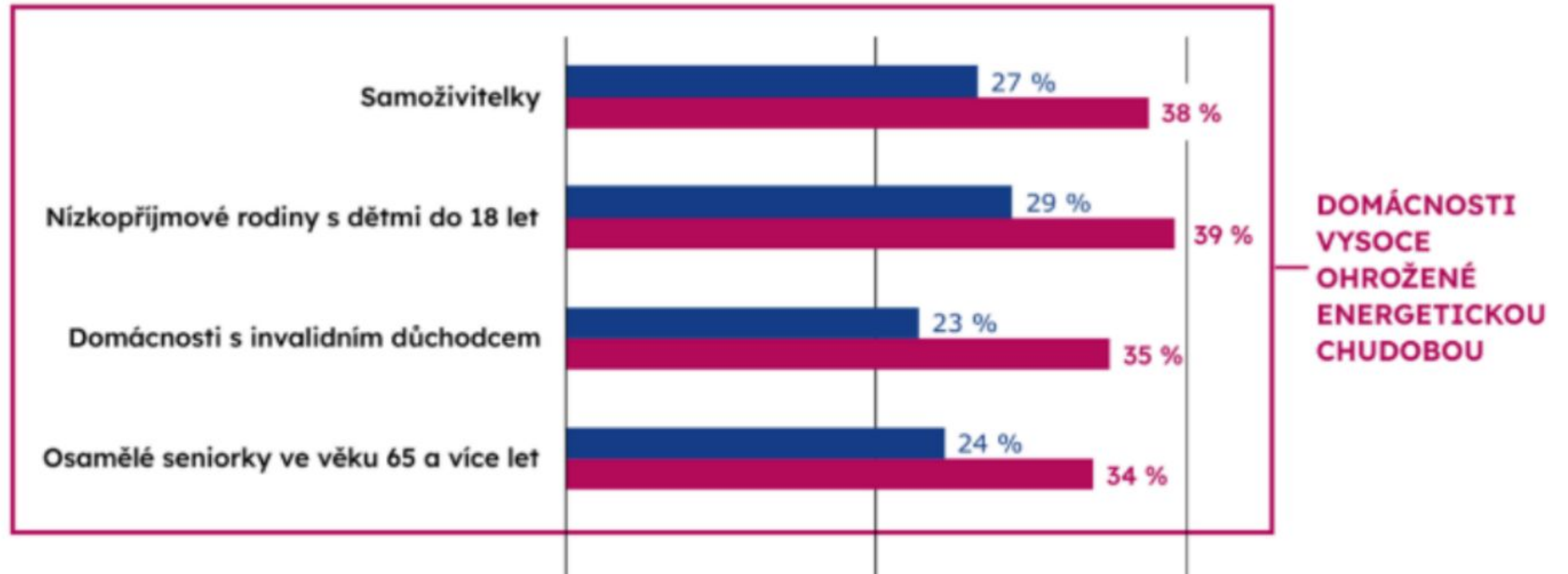
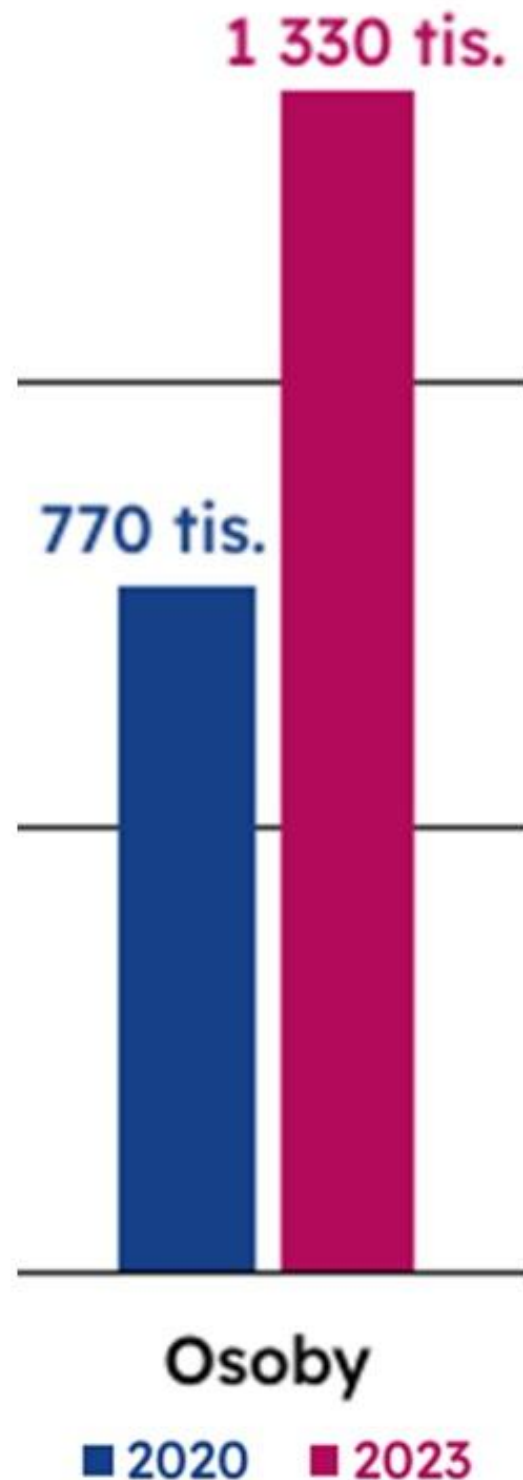
[Komentář: Povolenky pro domácnost budou, ale řady lidí se vůbec nedotknou – Seznam Zprávy](#)

www.life-effect.org

 LIFE Effect

Výskyt energetické chudoby podle typu domácnosti

Porovnání velikosti populace v energetické chudobě v roce 2023 s rokem 2020

Zdroj: [Klusáček 2024](#)

TABULKA 1: Lidé v energetické chudobě podle typu bydlení, právního vztahu k bydlení a velikosti obce, kde žijí (údaje z jara 2021)

	Celkem	Malé obce do 2 000 obyvatel	Obce 2—10 000 ob.	Města 10—50 000 ob.	Velká města nad 50 000 ob.
Dům ve vlastnictví, osoba v čele domácnosti do 70 let	23 %	12 %	4 %	4 %	3 %
Dům ve vlastnictví, osoba v čele domácnosti starší 70 let	8 %	4 %	2 %	1 %	2 %
Byt ve vlastnictví	15 %	1 %	3 %	4 %	6 %
Byt v nájmu	46 %	3 %	8 %	13 %	23 %
Jiné (bydlení u příbuzných aj.)	8 %	3 %	3 %	1 %	1 %
Celkem	100 %	23 %	19 %	23 %	35 %

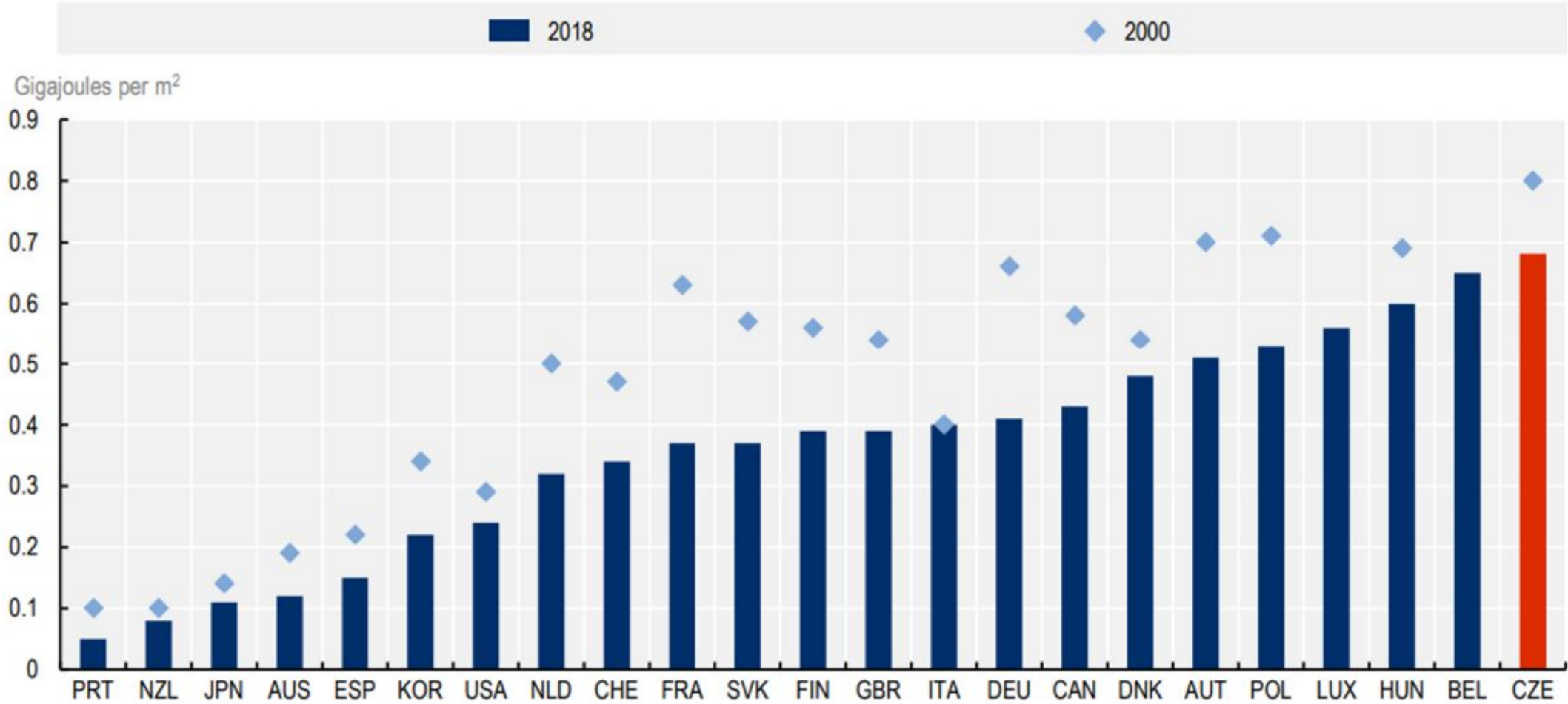
Zdroj: [Klusáček et al.
2023](#)

Procentuální zastoupení třídy hodnocení primární energie z neobnovitelných zdrojů pro rodinné a bytové domy

Typ budovy / třída PNE	A	B	C	D	E	F	G
Rodinný dům	2%	6%	10%	16%	13%	13%	40%
Bytový dům	2%	5%	21%	23%	18%	13%	18%

Zdroj: [ČBA Online: Studie TOP 15 %](#)

Graf 4: Energetická náročnost na podlahovou plochu vytápěných obytných prostor (očistěno o teplotu) v letech 2000–19 ve vybraných zemích OECD

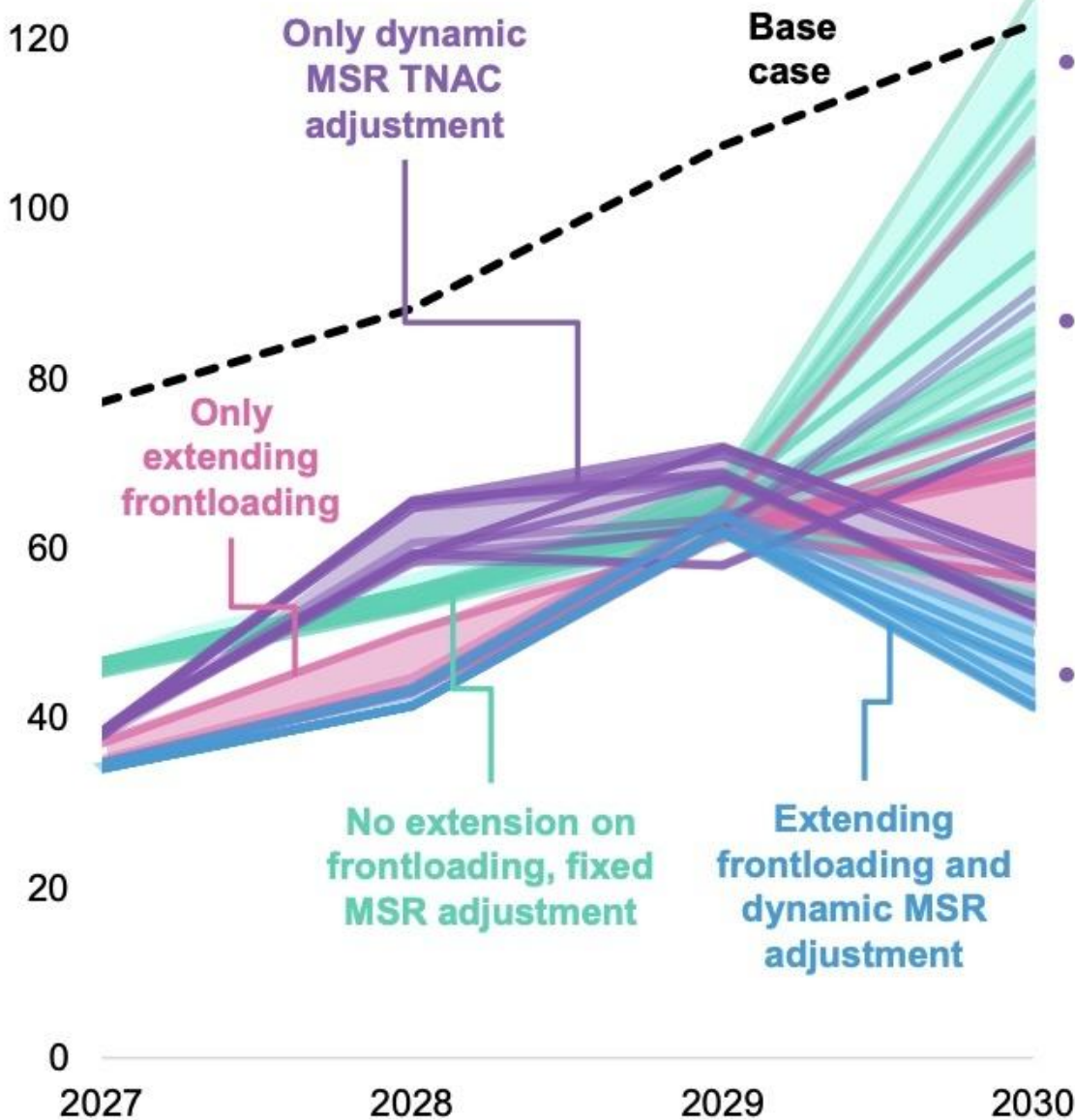
Zdroj: [Housing Affordability in Cities in the Czech Republic | OECD](#)

ETS II prices are heavily shaped by supply adjustments

ETS II carbon price levels under different combinations of policy measures

€ per metric ton of CO2

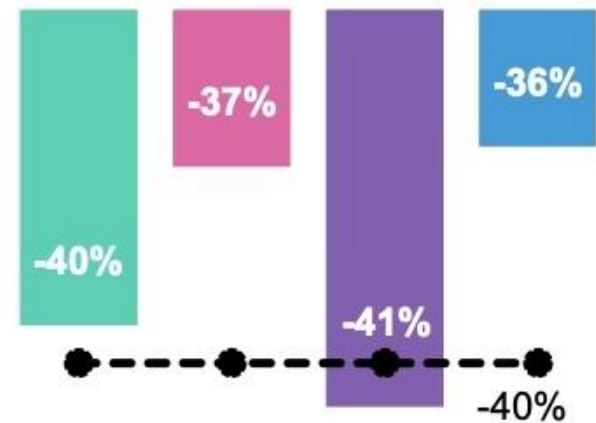
140

Source: BloombergNEF. Note: Above forecasts assume baseline emissions align with other EU targets. Only showing results with emission reduction levels lower or equal to 36% by 2030 compared to 2005 levels. Other sub-measures applied including MSR cost containment and subsidy.

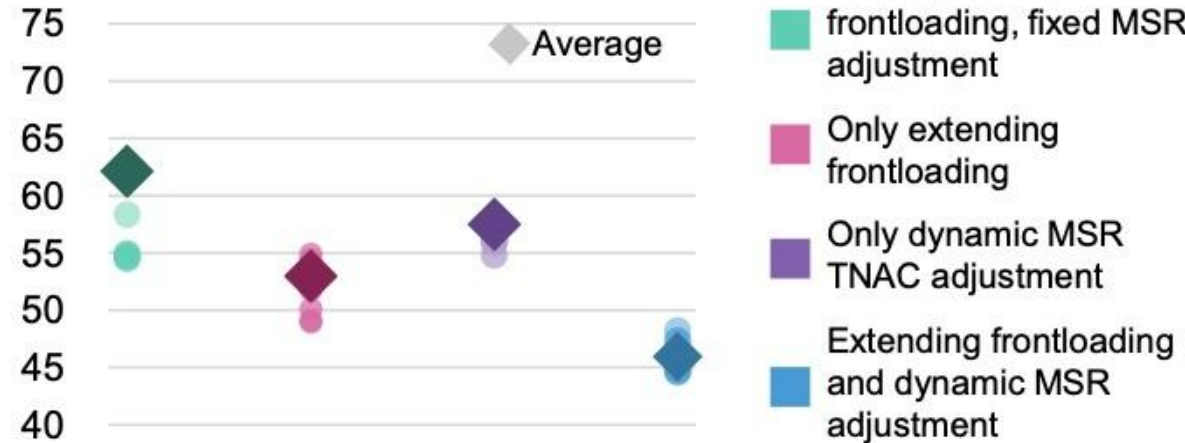
- BloombergNEF explored potential ETS II price trajectories by adjusting a combination of three policy measures: increasing supply of allowances, recycling revenue for subsidies and reducing demand. The analysis shows that, even applying all measures, price developments follow some distinct trajectories. **This split is due to different supply measures applied.**
- Extending the cap frontloading take-out period to five or seven years, compared with the three-year base case (2029–2031), generally results in the lowest carbon price levels in 2027 and 2028 (shown as the **pink lines** in the lefthand chart). In this case, carbon prices in 2027 average €35/tCO2 and €44/t in 2028.
- Since the market is assumed to be forward-looking, participants price in expected future balances. The extension reduces the number of allowances withdrawn annually between 2029 and 2031, compared with the base case. This eases expectations of a market shortage later in the decade, leading to lower near-term emission reductions and carbon prices. However, the lower initial prices undermine ETS II's decarbonization goals. Combined with shrinking supply toward the end of the decade, this could ultimately drive prices back up.
- The treatment of the Market Stability Reserve (MSR) also has a big impact on price in combined scenarios. Under current rules, 100 million allowances are released if the total number of allowances in circulation (TNAC) falls below 210 million. By contrast, dynamic adjustment mechanisms – represented with **purple lines** on the left chart – can prevent price spikes led by high market deficits as more allowances are released when circulation is low and vice versa. Importantly, because this mechanism reallocates MSR release volumes rather than simply expanding them, emission reduction outcomes remain broadly consistent with BNEF's base case forecast.
- Combining the frontloading extension with a dynamic MSR adjustment for the TNAC would result in the lowest average prices in this decade, at €46/tCO2, 54% lower than the base case of €99/tCO2. However, this comes at the expense of emission reduction levels, which decline by just 36%.

Average emission reduction level by 2030 vs 2005

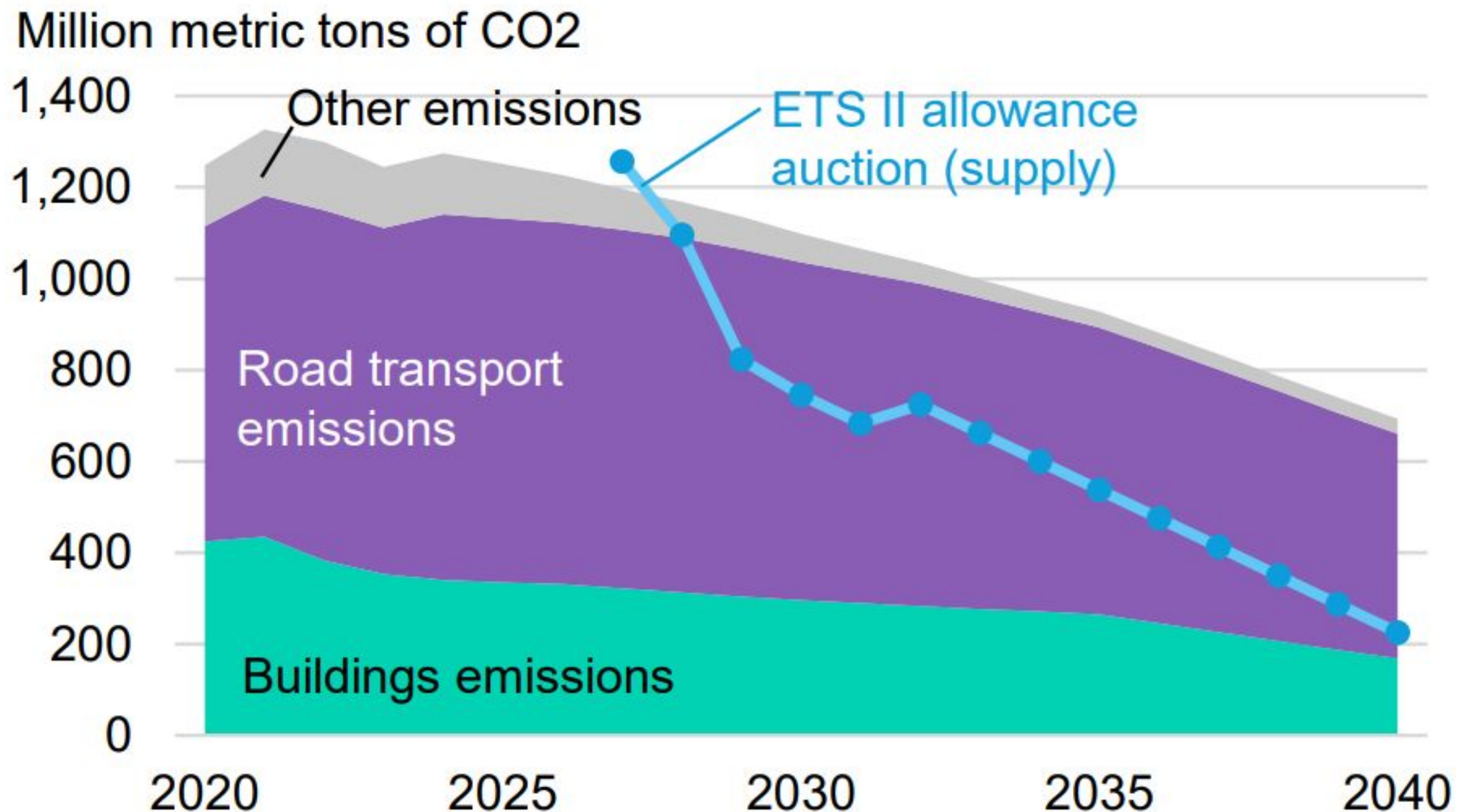

Average carbon price in this decade

€ per metric ton of CO2

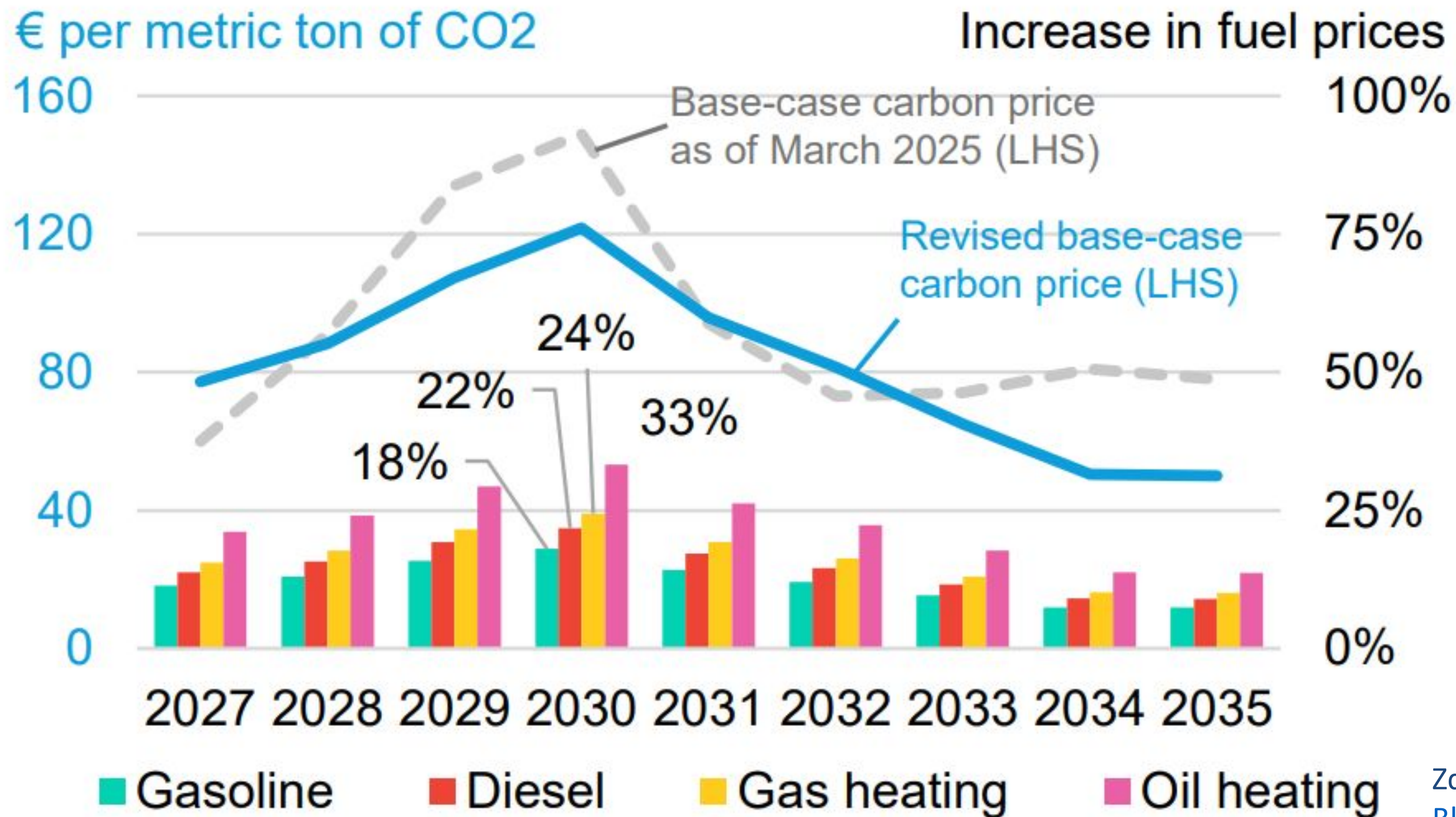
ETS II mission allowance supply demand balance

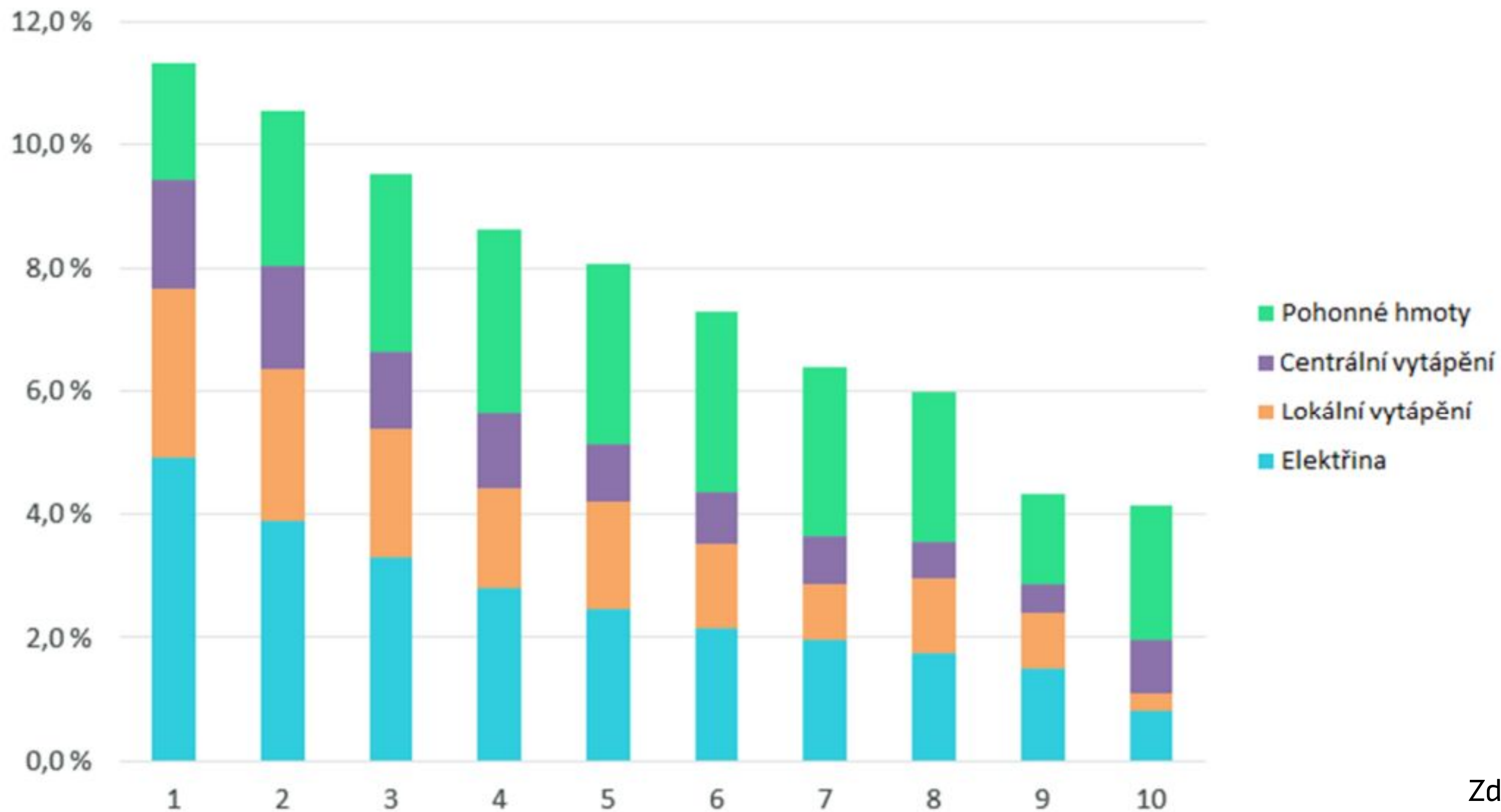
Source: BloombergNEF's EU ETS II Market Outlook 2025 ([web](#) | [terminal](#)). Note: Revised base case price forecast based on 2023 UNFCCC GHG inventory data and BNEF's EVO cost assumptions.

Zdroj: [Bloomberg NEF 2025](#)

EU ETS II carbon price forecast and % increase in fuel prices

Graf 8: Relativní výše a struktura výdajů českých domácností za paliva, teplo a elektřinu v jednotlivých příjmových decilech

Zdroj: [Sklenář 2023](#)